

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2012/41 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2013/116

Karar Günü:25.9.2013

R.G Tarih-Sayı:14.12.2013-28851

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin 2011 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Haşim KILIÇ, Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Celal Mümtaz AKINCI, Erdal TERCAN, Muammer TOPAL ve Zühtü ARSLAN'ın katılımıyla 3.1.2013 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

2- Esas incelemenin yapılması için Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin, Anayasa Mahkemesine verdiği 2011 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Raportör Selim ERDEM tarafından heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin Genel Merkezi ile il örgütlerinin 2011 yılı gelirlerinin 43.490 TL ve giderlerinin 43.486 TL olduğu, 4 TL'nin ise nakit mevcudu olarak 2012 yılına devredildiği anlaşılmaktadır.

Partinin 2011 yılı kesin hesabının Parti Merkez Yürütme Kurulunun 3.6.2012 günlü, 43 sayılı kararı ile kabul edilerek onaylandığı görülmüştür.

Partinin 2011 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu haliyle 2011 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Partinin Genel Merkez gelirleri 38.335 TL olarak gösterilmiştir.

Esas Sayısı:2012/41 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/116

Bunun 16.880 TL'si aidat gelirleri, 21.000 TL'si bağış gelirleri ve 455 TL'si yayın gelirlerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilenler dışındaki gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

Aşağıdaki tabloda ayrıntısı verilen gelirlerle ilgili olarak ispatlayıcı herhangi bir belge sunulmamıştır.

Yev. No	Yevmiye Tarihi	MakNo	Makbuz Tarihi	Açıklama	Gelirin Türü		Toplam (TL)
					Ödenti	Bağış	
1	31.1.2011	1005	3.1.2011	Turgut KOÇAK	600	1.400	2.000
2	31.1.2011	1006	3.1.2011	Ali ÖNER	600	400	1.000
3	31.1.2011	1007	3.1.2011	Doğan YALDIR	600	400	1.000
4	28.2.2011	1008	10.2.2011	Necdet COŞKUN	600	400	1.000
5	28.2.2011	1009	10.2.2011	Celal FİL	600	400	1.000
6	31.3.2011	1010	5.3.2011	Murat TAŞĞIN	600	-	600
7	31.3.2011	1011	5.3.2011	Sermin ÖNER	600	-	600
8	30.4.2011	1012	5.4.2011	Mutluay ÇELİK	600	400	1.000
9	30.4.2011	1013	5.4.2011	Duran ATAĞ	600	400	1.000
10	31.5.2011	1014	2.5.2011	Celil ERDOĞUŞ	600	-	600

Esas Sayısı:2012/41 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**Karar Sayısı:2013/116**

11	31.5.2011	1015	5.5.2011	Ayhan Hüseyin ÜLGUNAY	600	-	600
12	31.5.2011	1016	6.5.2011	Doğan KOÇAK	400	-	600
13	31.5.2011	1017	6.5.2011	Hüseyin KAYGUSUZ	400	-	400
14	31.5.2011	1018	7.5.2011	Sevilay TANİYİT	600	-	600
15	30.6.2011	1019	2.6.2011	Hasan YAVAŞ	600	400	1.000
16	30.6.2011	1020	6.6.2011	Ulvi Can KAYABAL	600	400	1.000
17	31.7.2011	1021	2.7.2011	Hüseyin TOPRAK	400	-	400
18	31.7.2011	1022	3.7.2011	Bülent SEVİÇ	400	-	400
19	31.7.2011	1023	4.7.2011	Ulaş ŞUR	200	-	200
20	31.7.2011	1024	7.7.2011	Ahmet BİLAL	600	-	600
21	31.7.2011	1025	8.7.2011	Yusuf ERTÜRK	600	400	1.000
22	31.7.2011	1026	8.7.2011	Alper GÜLAY	200	-	200
23	31.7.2011	1027	8.7.2011	Meriç YOLDAŞ	600	400	1.000
24	30.9.2011	1028	2.9.2011	Ayşe AKINCI	400	-	400
25	30.9.2011	1029	2.9.2011	Orhan İHTİYAROĞLU	400	-	400

Esas Sayısı:2012/41 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/116

26	31.10.2011	1030	1.10.2011	Himmet AZAPCI	600	400	1.000
27	31.10.2011	1031	5.10.2011	Ayşe ŞİMŞEK	600	400,00	1.000
28	31.10.2011	1032	15.10.2011	Mustafa ÇOLAKOĞLU	1.200	14.800	16.000
29	31.10.2011	1033	16.10.2011	Can LAFCI	400	-	400
30	30.11.2011	1034	1.11.2011	Nihat COŞKUN	120	-	120
31	30.11.2011	1035	2.11.2011	Kenan TOPRAK	120	-	120
32	30.11.2011	1036	2.11.2011	Ertuğrul BAŞKAN	120	-	120
33	30.11.2011	1037	2.11.2011	Sibel EROĞLU	120	-	120
34	30.11.2011	1038	2.11.2011	Musa CEYLAN	600	-	600
TOPLAM (TL)					16.880	21.000	37.880

Yevmiye defterinin gelir kısmı ile gelir belgelerinin incelenmesinde, Parti tarafından sağlanan bağış ve aidat gelirlerine ilişkin olarak gelir makbuzu, banka dekontu veya ekstresi vb. ispatlayıcı herhangi bir belge bulunmadığı görülmüş ve sözü edilen gelirlere ilişkin belgelerin gönderilmesi, aksi durumda 2820 sayılı Kanun'a aykırı olarak gelir sağlama nedeni 21.5.2013 günlü, 28778 sayılı yazıyla Parti Genel Başkanlığına sorulmuştur. Ancak, Parti tarafından bu gelir kalemlerine ilişkin olarak hiçbir belge sunulmadığı gibi, söz konusu yazıya da bir cevap verilmemiştir.

2820 sayılı Kanun'un '*Gelirlerin Sağlanmasında Usul*' başlıklı 69. maddesinde,

'Bir siyasi partinin bütün gelirleri, o siyasi partinin tüzelkişiliği adına elde edilir.

Siyasi partilerin genel merkezlerinin ve teşkilat kademelerinin gelirleri, parti merkez karar ve yönetim kurulunca bastırılan makbuzlar karşılığında alınır. Bastırılan ve parti teşkilat kademelerine gönderilen gelir makbuzlarının seri ve sıra numaralarına ait kayıtlar parti genel merkezinde tutulur. Parti teşkilat kademeleri aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısıyla parti merkez karar ve yönetim kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.

Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyeninin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuzda ve dip koçanlarında yer alır.

Makbuzların asıl kısımlarıyla dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarının saklama süresi, Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının ilgili partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.' denilmektedir.

Bu madde hükmüne göre siyasi partilerin gelirleri, parti merkez karar ve yönetim kurulunca bastırılan ve sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyeninin sıfatı, adı, soyadı ve imzasına yer verilen makbuzlar karşılığında alınabilecektir.

Ayrıca, 13.2.2011 günlü, 6111 sayılı Kanunla 2820 sayılı Kanun'un 66. maddesine eklenen hüküm ile siyasi partilerin adına açılmış banka hesaplarına yapılan bağışlar için ayrıca gelir makbuzu düzenlenmeyeceği öngörülmüştür. Ancak, bu şekilde hesaba yatırılan bağışlar için düzenlenen banka dekont ve ekstrelerinde, yatırılan tutarın bağış geliri olduğu ve bağışı yapan kişinin ad ve soyadı ile yatırılan tutarın açık bir şekilde gösterilmesi gerekir.

Öte yandan, 2820 sayılı Kanun'un 75. maddesinde, '*Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir.'* ve 76. maddesinde de '*Bu Kanunun 69 uncu maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak bir siyasi partinin tevsik edilmeyen kaynaklardan gelir sağladığı anlaşırsa, Anayasa Mahkemesi kararıyla bu gelir Hazineye irat kaydedilir.'* hükümleri yer almaktadır.

Yevmiye defterinin gelir kısmında kimden sağlandığı yazılmasına rağmen, gelir makbuzu, banka dekontu veya ekstresi vb. ispatlayıcı herhangi bir belgeye dayanmayan gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı kabul edilmediğinden, toplam 37.880 TL tutarındaki gelir karşılığı Parti malvarlığının Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti il örgütlerinin gelirleri 5.155 TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 4.555 TL'si aidat gelirleri ve 600 TL'si bağış gelirlerinden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümünde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Partinin Genel Merkez giderleri 38.332 TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 31.840 TL'si kira ve apartman giderleri, 1.298 TL'si yayın giderleri ve 5.194 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin 2012 yılına devreden nakit mevcudu 3 TL'dir.

Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri 5.154 TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 4.720 TL'si kira ve apartman giderleri ve 434 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin 2012 yılına devreden nakit mevcudu 1 TL'dir.

Parti il örgütlerinin kesin hesap çizelgelerinin gider bölümleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Partinin 2011 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, herhangi bir taşınmaz mal ve değeri yüz lirayı aşan taşınır mal ve menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin 2011 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

1- Partinin 2011 yılı kesin hesabında gösterilen 43.490 TL gelir ve 43.486 TL gider ile 4 TL nakit devrinin Hazineye irat kaydedilenler dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

2- Kesin hesapta gösterildiği halde belgelendirilmeyen ve 2820 sayılı Kanun'a aykırı elde edilen 37.880 TL tutarındaki gelir karşılığı parti malvarlığının aynı Kanun'un 75. ve 76. maddeleri gereğince Hazineye irat kaydedilmesine,

25.9.2013 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Zehra Ayla PERKTAŞ
Üye	Üye	Üye
Recep KÖMÜRCÜ	Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM
Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI

Esas Sayısı:2012/41 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/116

Üye

Erdal TERCAN

Üye

Muammer TOPAL

Üye

Zühtü ARSLAN